

Pilootnormering van het CODE-dictee: screeningsinstrument voor geautomatiseerd spellen bij jongvolwassenen.

Situatieschets

Steeds meer jongeren met een leerstoornis vinden de weg naar het hoger onderwijs. Op basis van een onderbouwde diagnostiek met attestering kunnen zij beroep doen op de nodige onderwijs- en examenfaciliteiten. Advies-op-maat is hierbij onontbeerlijk.

Probleemstelling

Wetenschappelijk onderzoek richtte zich al vaak op de diagnostiek van leerstoornissen bij kinderen. Initiatieven met betrekking tot de ontwikkeling van genormeerd en gestandaardiseerd testmateriaal voor jongvolwassenen bleef de voorbije jaren beperkt. Goede recente initiatieven zijn:

- Interactieve Dyslexietest Amsterdam-Antwerpen; IDAA (Universiteit Amsterdam en Muiswerk Educatief in samenwerking met CODE Lessius; van der Leij et al., in voorbereiding)
- Gletschr – Test voor gevorderd lezen en spellen (Vrije Universiteit Brussel; Depessemier & Andries, 2009)
- Algemene Toets voor Gevorderde Spelling van het Nederlands; AT-GSN-dictee (Onderzoeksgroep P. Ghesquière, Katholieke Universiteit Leuven)

Nood aan bijkomend, wetenschappelijk onderbouwd, diagnostisch materiaal!

Ontwikkeling van het **CODE-dictee**, screeningsinstrument voor geautomatiseerd spellen bij jongvolwassenen

Methode

Het CODE-dictee, bestaande uit 16 zinnen, werd ingesproken op cd om de **afnamecondities gelijk** te houden. Het dictee wordt **op tempo** aangeboden waardoor geautomatiseerde onbewuste processen worden aangesproken. De afname gebeurde klassikaal. De fouten werden ingedeeld in 46 categorieën, opgesteld aan de hand van het classificatiesysteem van Van den Heuvel (1983).

In de eerste fase van de normering participeerden 8 Vlaamse onderwijsinstellingen hoger of universitair onderwijs uit Antwerpen, Limburg, West-Vlaanderen en Vlaams-Brabant.

Totaal: 966 studenten

891 studenten zonder attest dyslexie 75 studenten met attest dyslexie

492 studenten met vooropleiding **ASO**

470 zonder attest 22 met attest

416 studenten met vooropleiding **TSO**

368 zonder attest 48 met attest

16 studenten met vooropleiding **KSO**

16 zonder attest 0 met attest

42 studenten met vooropleiding **BSO**

37 zonder attest 5 met attest

Implicaties voor de praktijk

- Studenten met dyslexie scoren significant zwakker op het CODE-dictee in vergelijking met medestudenten zonder dyslexie → indicatie om het instrument te gebruiken in functie van **differentiaaldiagnostiek**;
- Indicaties om verschillende **normtabellen** op te stellen naargelang de vooropleiding;
- Indicaties om het **spellingonderwijs** gericht aan te pakken (o.b.v. meest voorkomende spelfouten).

Resultaten

1. Significant verschil tussen het gemiddeld aantal fouten gemaakt door studenten zonder en met dyslexie:

	Studenten zonder dyslexie	Studenten met dyslexie
M	22,67 (SD 14,89)	37,25 (SD 19,91)

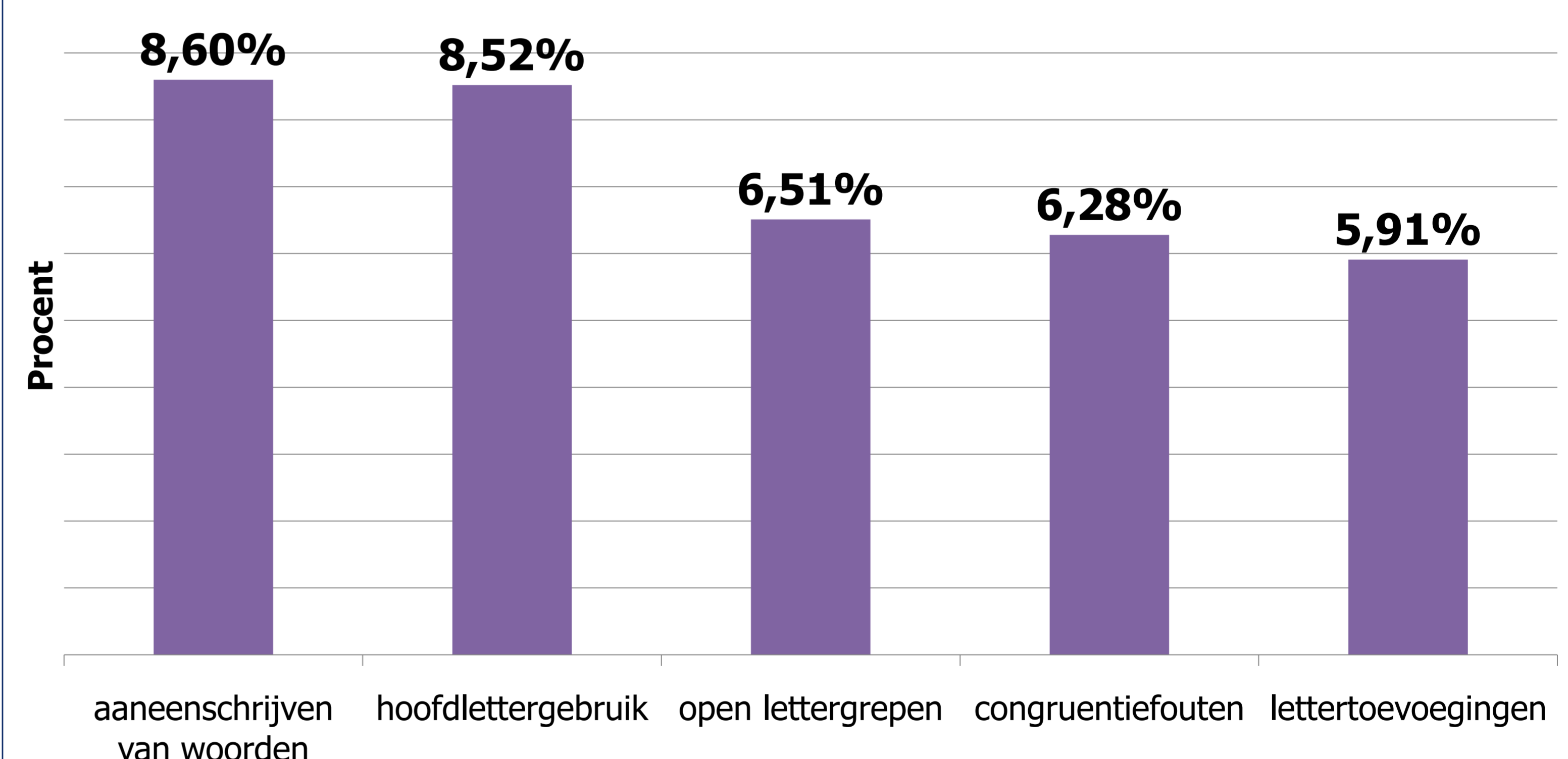
$p < 0.001$

2. Resultaten foutenaantal m.b.t. vooropleiding:

ASO < KSO < TSO/BSO
BSO > ASO/TSO/KSO

$p < 0.001$

3. Overzicht van de meest voorkomende spelfouten over de vooropleidingen heen:

Noden voor verder onderzoek

- In kaart brengen van meest voorkomende fouten per woord in functie van interpretatie resultaten (**itemanalyse**);
- Evalueren van de **schrijfmotoriek** van de studenten, voorafgaand aan de dicteefname;
- Uitbreiden **normerings- en valideringsonderzoek**.